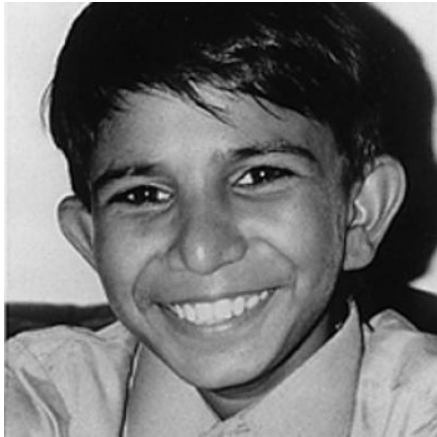

ZDROJOVÝ MATERIÁL Č. 4

PRÍBEH IQBÁLA MASÍHA

Zdroj: [MORAL HEROES](#)

V polovici deväťdesiatych rokov 20. storočia istý šikovný chlapec obrátil pozornosť celého sveta na problematiku detského otroctva. Volal sa Iqbál Masíh a jeho život predčasne vyhasol krátko pred dovŕšením 13 rokov. Jeho silné a presvedčivé slová však povzbudili tisíce nútene pracujúcich nádenníkov a detských otrokov, aby nasledovali jeho príklad. Šíril osvetu a propagoval vzdelanie, aby sa tak ostatní mohli domáhať svojich práv a skončiť s nespravodlivosťou, ktorá panuje v ilegálnych továrňach na celom svete.

Iqbál Masíh sa narodil v roku 1983 v chudobnej komunite v Maridke, neďaleko mesta Láhaur v Pakistane. Jeho rodinu ťažili finančné problémy a otec Sajf Masíh sa rozhodol opustiť ich, keď bol Iqbál ešte malý. Keď mal štyri roky, jeho matka Inayat potrebovala prostriedky, aby mohla zaplatiť svadbu jeho staršiemu bratovi. Keďže rodina už bola zadlžená, vzala si pôžičku od miestneho obchodníka na Iqbálovo meno. Po dvoch rokoch však dlh stále nebol splatený, a tak bola matka nútená „zapožičať“ Iqbála, aby ho splácal ako nádenník.

Iqbál sa tak stal jedným z mnohých detských nádenníkov na nútených prácach v továrni na výrobu kobercov. Pracoval 14 hodín denne šesť dní v týždni, no aj tak nikdy nezarobil dosť peňazí na to, aby mohol splatiť dlh, náklady za jeho „zaučenie“, nástroje, jedlo, pokuty za chyby či rastúce úroky. Oficiálne si „odpracúval dlh“, v skutočnosti sa však ničím nelíšil od miliónov ďalších detí, ktoré boli otrokmi zamestnávateľov bez najmenších vyhliadok na získanie slobody. Nútená práca, detská práca a otrocká práca boli pritom v Pakistane postavené mimo zákon. Vinou skorumpovanej vlády a policajných zložiek, ktoré žili z úplatkov od miestnych obchodníkov, však boli napriek tomu hojne rozšírené.

„Deti by mali v rukách držať perá, nie nástroje.“ (Iqbál Masíh)

Keď mal Iqbál 10 rokov, rozhodol sa ujsť. Dovtedy znášal horúčavu a stiesnené podmienky, vzduch presýtený vlnenými čiastočkami a nespočetné bičovania, bitky a rezania vždy, keď poľavil v práci.

DOM EURÓPSKEJ HISTÓRIE

Napriek tomu, že jeho telo bolo v dôsledku podvýživy nedostatočne vyvinuté a oslabené z nedostatku pohybu, podarilo sa mu spolu s niekoľkými priateľmi ujsť. Bežal na miestnu policajnú stanicu a opísal, ako zamestnávateľ bije deti a drží ich ako otrokov. Žiaľ, príslušný policajt sa zaujímal skôr o „nálezné“ za utečených otrokov, a tak Iqbála vrátil jeho majiteľovi Aršadovi. Na policajtov pokyn bol Iqbál priviazaný k stroju na výrobu kobercov a Aršad ho nútil do práce za použitia fyzického násillia v spojení s hladovaním.

Vo veku 12 rokov sa Iqbálovi podarilo dostať sa na oslavu Dňa slobody, ktorú usporiadali murárske odborové zväzy. Tam sa dozvedel o svojich zamestnaneckých právach a o tom, že nútené otrocké práce boli pred niekoľkými rokmi zrušené. Okrem prijatia zákona zakazujúceho otroctvo vláda zrušila všetky dlhy obchodníkov, aby títo na oplátku mohli prepustiť svojich dlžníkov. V skutočnosti však svojich otrokov prepustilo len veľmi málo podnikov. Keď boli účastníci vyzvaní, aby vystúpili pred zhromaždením, Iqbal sa prihlásil o slovo. Po vypočutí jeho príbehu sa jeden z vedúcich odborárov, Ehsanulláh Khán, začal angažovať v prospech jeho oslobodenia od nútených prác. Presvedčiť Aršada o nelegálnosti jeho továrne stálo veľa úsillia, napokon však Iqbála a niektorých ďalších detských otrokov prepustil.

Dvanásťročný Iqbál sa stal poprednou osobnosťou pakistanského hnutia proti otrokárstvu. Začal navštevovať školu pre bývalých detských otrokov, ktorú zriadil Front za vyslobodenie spod nútenej práce, pričom na zvládnutie štvorročného vzdelávacieho cyklu mu stačili iba dva roky. S postupným nadobúdaním poznatkov o pracovných a ľudských právach sa jeho energická osobnosť začala stávať hlasom zotročených robotníkov. Vkrádal sa do tovární a pýtal sa detí na ich zážitky a na to, či sú otrokmi. Išlo o neuveriteľne riskantnú činnosť, no Iqbál vďaka svojmu podvyživenému telu a malému vzrastu vyzeral iba ako šesťročný chlapec, takže bol len zriedkakedy považovaný za hrozbu.

Front za vyslobodenie spod nútenej práce ho vysielal ako rečníka do podnikov a na demonštrácie všade tam, kde sa v Pakistane vedelo o existencii nútených otrockých prác. Vďaka sile svojej osobnosti vzdelával zotročených nádenníkov a nabádal ich na útek. Napriek tomu, že organizovaná mafia obchodníkov, ktorá ovládala komunity, sa Iqbálovi vyhrážala zabitím, naďalej odvážne a presvedčivo vystupoval proti ich praktikám. Odhaduje sa, že po účasti na zhromaždeniach, vypočutí prejavov a návšteve mítingov, ktoré v danom roku zorganizoval Front za vyslobodenie spod nútenej práce, ušlo od svojich zamestnávateľov vyše 3 000 pakistanských detí.

Iqbálov silný príbeh mu umožnil vycestovať do iných krajín, upozorňovať na problematiku detských otrokov a zasadzovať sa za ich slobodu. Všade, kde sa objavil, inšpiroval ostatných (najmä deti) k tomu, aby sa zapojili do boja za skoncovanie s detským otroctvom.

„Rád by som urobil to, čo Abraham Lincoln... a chcel by som to urobiť v Pakistane.“ (Iqbál Masih)

Po návšteve Spojených štátov v decembri 1994 sa Iqbál vrátil do rodného Pakistanu. Posledné mesiace života strávil v škole v nádeji, že sa z neho stane právnik bojujúci v mene nútene pracujúcich nádenníkov.

Dňa 16. apríla 1995 Iqbála zavraždili. Bol zastrelený od chrbta brokovnicou. Stalo sa to v čase, keď sa spolu s niekoľkými kamarátmi vracal na bicykli domov z bohoslužby.

Podľa oficiálnej policajnej správy výstrel náhodne vypálil miestny farmár Ašraf Hero. Polícia uviedla, že k nehode sa priznal po hodinách mučenia. Keďže Iqbál patril k úhlavným nepriateľom miestnej mafie výrobcov kobercov, vraždou sa začala zaoberať pakistanská komisia pre ľudské práva, ktorá

DOM EURÓPSKEJ HISTÓRIE

však rýchlo súhlasila s policajnou verziou. Väčšina ľudí je napriek oficiálnej správe presvedčená, že Iqbal Masih bol zavraždený na objednávku mafie výrobcov kobercov, ktorá má beztak vplyv na políciu, a že obvinenie Ašrafa Heroa z vraždy bolo vykonštruované.

Iqbal Masih je náš hrdina, pretože sa odvážne zastával detských otrokov a nútene pracujúcich nádenníkov v Pakistane a na celom svete. Žil síce krátko, ale jeho plamenný a pôsobivý odkaz povzbudil tisíce ľudí, aby sa usilovali o slobodu, a mnohých ďalších po celom svete inšpiroval k tomu, aby sa spolupodievali na jeho úsilí. V súčasnosti je v Pakistane podľa odhadov naďalej 75 000 otrokov. O Iqbalovom príbehu sa dozvedel mladý Kanadčan Craig Kielburger, ktorý chcel prispieť k zmene, a tak založil organizáciu s názvom [Free the Children](#) (Oslobodte deti).

Zdroj: [MORAL HEROES](#), autor: J. Kile, naposledy aktualizované 8. mája 2012